

andet Land, at det kan volde særegne Vanskeligheder, men nogen Hovedårsag til det Besvær, der for Tiden findes for Industrien paa hele denne Side af Atlanterhavet, kan man saa vist ikke søge i Arbejdslønningerne, maaske snarere deri, at det ikke er lykkedes at faa en saadan Fordeling af Købekraften, at man derigennem kan skabe de store Afsetningsmuligheder, som er den virkelige Betingelse for Industriens Trivsel.

Jeg ved nu ikke, om disse Betragtninger i Virkeligheden vil volde nogen stor Uenighed mellem den højtærede Indenrigsminister og mig, om han saa stærkt er optaget af den Opfattelse, som han fremførte, at dette vil være Tilfældet. Er det Tilfældet, saa er vi her i Uoverensstemmelse, men saa glæder det mig paa den anden Side at være i megen Overensstemmelse med den højtærede Minister, naar han erklærede, at et Hovedmiddel overfor de bestaaende Vanskeligheder og kommende Tidrs Vanskeligheder saa han i at gøre Arbejderne interesserede i Bedrifterne. Vi fra vor Side har med megen Styrke ved mange Lejligheder fremført denne Tanke. Vi foranledigede, tør jeg vel sige, den nuværende Arbejdskommissions Nedsættelse netop af Hensyn til en Prøvelse af dette Spørgsmaal, og jeg for min Del føler mig overbevist om, at skal vi naa til i nogen Maade at komme ud over de Modsætninger, der findes mellem den nuværende Lønarbejdergruppe og Arbejdsgiverne, saa vil det vigtigste Middel dertil for alle Storbedrifternes Vedkommende være dette, at Arbejderne gøres interesserede i Virksomhederne som Medejere i saa stort Omfang, at de faar en virkelig betydningsfuld Indflydelse.

Vejen dertil banes jo nu ved Eksempler andre Steder fra, først og sidst det store Gennembrud i de Forenede Staters Industri i denne Tid. Ogsaa herhjemme i Danmark gøres der nu paa et og andet Omraade Forsøg. Til de gamle Forsøg præget af Enkeltmands Interesse er i denne Tid kommet det ejendommelige Forsøg ved en af de store Virksomheder, der var kommet i Vanskeligheder, nede i Svendborg. Jeg haaber, at man her maa komme ind i et Spor, som kan føre til bedre Tilstande end dem, der har udviklet sig paa Arbejdsomraadet i de sidste Aartier. Ganske vist kan jeg give den højtærede Indenrigsminister Ret i, at saa vidt øgørligt skulde dette gennemføres ved Forstaaelse mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, den nye Ordning skulde bane sig gradvis Vej paa frivillig Grund. Men jeg haaber til Gengæld, at naar den højtærede Indenrigsminister føjede til, at Staten kunde inter-

essere sig derfor og opmuntre dertil, vil han lægge meget derind i, saa meget, at vi under de kommende Forhandlinger kan mødes i et Forsøg paa at give disse Bestræbelser virkeligt Liv herhjemme i Danmark.

Indenrigsministeren (Kragh): Jeg maa naturligvis beklage, at det ærede Medlem Hr. Bouet vedvarende nærer den Opfattelse af Forligsmandens Virksomhed, som han gav Udtryk for ogsaa i Gaar; det ærede Medlem mener vedvarende, at Forligsmanden intet som helst bør have at gøre med Bedømmelse af, om Tilbud og Krav ligger indenfor det rimelige eller befinder sig i det urimelige. Men naturligvis, man kan vel ikke forlange en saa hurtig Omvendelse, som skulde til, hvis det ærede Medlem skulde se anderledes paa dette, end han saa paa det i Gaar. Det er dog mit Haab, at det ærede Medlem, naar der gives ham lidt mere Tid, vil blive tilgængelig for saa megen Forstaaelse af, hvad de Tider, vi nu lever i, kræver, at det bliver klart for ham, at man ikke kan kræve af Staten, naar den gør sin Indsats til Bortfjernelse af Interessesmodsatning, at den skal stille sig udenfor Bedømmelse af det rimelige eller urimelige, men bagefter, hvis det viser sig, at man gennem Overenskomsten er havnet i det urimelige, skal bære Følgerne for begge Parters Vedkommende, give Støtte ad forskellig Vej til den økonomisk svage, foretage Foranstaltninger, saaledes som det ærede Medlem jo partimæssig kræver, til Hjælp for dem paa den anden Side, som ogsaa lider økonomisk Skade ved de Tilstande, der saaledes er etableret. Jeg skulde dog tro, at det ærede Medlem maa være tilgængelig for en Betragtning som den, jeg her har gjort mig til Talsmand for, som giver Staten Adkomst til at gøre sin Indsats, medens man forbereder Overenskomsten, og ikke blot levner Adgang til at reparere Skaden, naar den er sket.

Det er ikke her Mening, at Forligsmanden skal bortse fra Krav og Tilbud og blot lade sig lede af sit Kendskab til Produktionens Stilling paa Grundlag af de Oplysninger, der er givet ham, og det objektive Skøn, som disse Oplysninger foranlediger. Men han skal have Mulighed for, have Adgang til, have Ret til at skønne over, om Parterne befinder sig indenfor det rimelige eller er ude i det urimelige, og hvis det sidste efter hans bedste Skøn og nøje Prøvelse af det foreliggende er Tilfældet, skal han kunne afvise Mæglingen. Det er det, der i § 8 er givet